

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
Одеська національна музична академія
імені А.В. Нежданової

Затверджено на засіданні
Вченої ради
протокол № 7
05 квітня 2017 року
Голова Вченої ради,
ректор ОНМА імені А.В. Нежданової,
Сокіл Олександр Вікторович



ПРИЙМАЛЬНІ ВИМОГИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для абітурієнтів за ОКР «бакалавр»
Одеської національної музичної академії
імені А.В. Нежданової

Одеса–2017

Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової проводить прийом студентів
за наступними спеціальностями:

- ◆ Спеціальність «Музичне мистецтво», спеціалізації:
 - ♪ Фортепіано;
 - ♪ Оркестрові струнні інструменти;
 - ♪ Оркестрові духові та ударні інструменти;
 - ♪ Народні інструменти;
 - ♪ Спів;
 - ♪ Хорове диригування;
 - ♪ Оперно-симфонічне диригування;
 - ♪ Музикознавство;
 - ♪ Композиція.

- ◆ Спеціальність «Культурологія»

Прийом документів і вступні випробування проводяться згідно з «Правилами прийому до Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової» та затвердженими приймальними вимогами з кожної спеціальності.

Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України від 02.09.2008 р. № 802 оцінювання знань вступників на вступних творчих випробуваннях здійснюється за шкалою оцінювання від 100 до 200 балів.

Всі абітурієнти зобов'язані надати приймальній комісії результати сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти з „Української мови і літератури” та „Історії України”, а також «Географії» (для абітурієнтів за спеціалізацією «Культурологія»).

Спеціалізація «Фортепіано»



Конкурсні творчі випробування зі спеціальних дисциплін для абітурієнтів зі спеціалізації „Фортепіано, орган” складаються з наступних розділів:

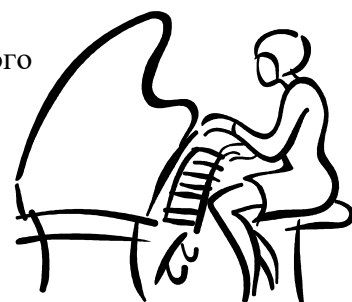
- фах /виконання сольної програми/ (творчий конкурс сесія №1);
- колоквіум (творчий конкурс сесія №2);
- сольфеджіо /усно / та гармонія / усно / (творчий конкурс сесія №3).

Фах

Абітурієнт повинен виконати підготовлену програму за ступенем складності відповідну випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи.

Виконання програми включає:

- ◆ Один поліфонічний твір в оригіналі, бажано з «Добре темперованого клавіру» *Й. С. Баха* або з «24 прелюдій та фуг» *Д. Шостаковича*;
- ◆ I або II-III частини класичної сонати чи I або II-III концерту;
- ◆ Один твір вільної форми, наприклад: баладу *Ф. Шопена*, рапсодію *Ф. Ліста* та інші;
- ◆ Два віртуозних твори, один з яких — художній етюд.



Колоквіум

1. Колоквіум виявляє загальнокультурний рівень абітурієнтів, їх естетичні погляди, ерудицію в царині музичного мистецтва, знання головних етапів та закономірностей розвитку історії музики, знання літератури за своїм фахом, музичної термінології, розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей виконаних творів.
2. Виконання з листа твору, який запропоновано комісією

Сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

1) Визначити на слух:

- акорди поза тональністю (тризвуки мажорні, мінорні, збільшені, зменшені та їх обернення, септакорди V, II, VII ступенів з оберненнями), наонакорд;
- гармонічні послідовності (речення, 7 – 10 акордів). Можливі: прохідні та допоміжні звороти, тетракорди, акорди альтерованої S (DD), відхилення та модуляції у тональності I ступеня спорідненості.

2) Проспівати з листа одноголосні приклади, що містять певні інтонаційні та метроритмічні труднощі (відхилення та модуляції, хроматизми, складні ритмічні фігури (синкопи, тріолі);

3) Проспівати гармонічну послідовність з використанням септакордів V, II, VII ступенів з оберненнями, акордів альтерованої S (DD), відхилень у тональності I ступеня спорідненості.

Гармонія

Абітурієнт повинен:

- 1) Зіграти на фортепіано у чотирьохголосному викладі гармонічні побудови (однотональні та такі, що модулюють у тональності I ступеня спорідненості) у формі періоду з двох речень; розв'язання септакордів V, II, VII ступенів, альтерованих акордів S (DD); гармонізацію гам, тетракордів; енгармонізм D_7 , D_2 , $DVII_7$ зменшеного; секвенції (діатонічні та хроматичні);
- 2) Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно завершений фрагмент твору крупної форми (наприклад, *Л. Бетховен* Соната для фортепіано № 8, ч. II; *П. Чайковський* Пори року; *Ф. Шопен* Ноктюрни; *О. Скрябін* Прелюдії ор. 11 та ін.).



Спеціалізація «Оркестрові струнні інструменти»

Конкурсні творчі випробування зі спеціальних дисциплін для абітурієнтів зі спеціалізації „Оркестрові струнні інструменти” складаються з наступних розділів:

- фах /виконання сольної програми/ (творчий конкурс сесія №1);
- колоквиум (творчий конкурс сесія №2);
- сольфеджіо / усно / та гармонія / усно / (творчий конкурс сесія №3).

Фах

Абітурієнт повинен виконати на інструменті підготовлену програму за ступенем складності відповідну випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи.

Виконання програми включає:

3) Скрипка

- Дві частини з сонати або партити для скрипки соло *Й. С. Баха* (повільну і швидко);
- I або II і III ч.ч. концерта, наприклад: *I. Венявський Концерт № 2, К. Сен-Санс Концерт № 3, концерти Ф. Мендельсона, П. Чайковського, М. Бруха, А. Хачатуряна, М. Скорика, А. Штогаренка* та інші;
- Два твори малої форми українського, російського або зарубіжного автора (повільний та швидкий).



4) Альт

- Одну-дві частини з сюїт для віолончелі соло *Й. С. Баха* в перекладі для альту, наприклад: прелюдія з сюїти № 2, Сарабанда і Бурре з сюїти № 3, або одну-дві частини із сонат або партит для скрипки соло *Й. С. Баха* в перекладі для альту, наприклад: Алеманда та Куранта з партити № 2, Сарабанда з партити № 1, Адажіо з сонати № 1;
- I або II і III ч.ч. сонати або концерту, наприклад: концерти *I. Генделя, Й. Гайдна, Й. С. Баха, С. Форсайта, I. Хандошкіна*, сонати *М. Глінки, Л. Боккеріні*;
- Один твір малої форми, наприклад: *А. Александров Арія, Л. Бетховен Адажіо, Б. Барток «Вечер в деревне», Е. Гріг Елегія, С. Прокоф'єв «Танец антильських дівушек», П. Чайковський «Подснежник», Д. Шостакович «Романс»* та інші.

5) Віолончель

- Дві частини із сюїт для віолончелі соло *Й. С. Баха* (повільну та швидко);
- I або II та III ч.ч. концерту середньої важкості або сонату, наприклад: концерту *Д. Кабалевського, К. Сен-Санса, Й. Гайдна* (До мажор, Ре мажор);
- Один твір малої форми, наприклад: *А. Арутюнян Експромт, Л. Боккеріні Рондо, С. Рахманінов Вокаліз, П. Чайковський Ноктюрн, Ю. Шапорін Скерцо, Д. Шостакович Адажіо.*



6) Контрабас

- a. I або II та III ч.ч. сонати або концерту, наприклад: концерти *Е. Шторха*, *Ф. Семандля*, сонати *Б. Марчелло*, *А. Аріості*, *А. Кореллі* і т.д.;
- b. Один твір малої форми середньої складності українського, російського або зарубіжного автора, наприклад: *А. Васильєв* Мелодія, *П. Чайковський* Ноктюрн та інші.

7) Арфа

- a. I або II та III ч.ч. концерту або віртуозний твір, наприклад: *Г. Гендель—Н. Парфьонов* Концерт, *Ш. Визор* Хорал, *Р. Глієр* Концерт, *С. Васіленко* Концерт;
- b. Один твір малої форми українського, російського або зарубіжного автора, наприклад: *М. Глінка* Ноктюрн, *Е. Гріг* Мелодія, *М. Іпполітов-Іванов* Ноктюрн, *Кніппер* Ескіз;
- c. Одну п'єсу, наприклад: *Й.С. Бах—Д. Кабалевський* Органна прелюдія ре мінор, *Г. Гендель* Чакона.



Колоквіум

- 8) Абітурієнти з усіх інструментів повинні зіграти дві трьохоктавні гами у всіх основних штрихах смичка, а також різні види арпеджіо, подвійні ноти: терції, сексти, октави, децими.
- 9) Два різнохарактерні етюдів (для скрипалів — етюдів: *П. Роде*, *Л. Донта*, *Р. Крейцера*, *І. Паганіні*, *Г. Велявського*, *А. Грозовського*, *В. Шера*, *К. Мостраса*, *А. Станко* та інші; для альтистів — етюдів *Б. Кампаньолі*, *І. Палашко*; для віолончелістів — етюдів *І. С. Дюпора*, *Ф. Грюцмахера*, *Д. Потгера* та інші; для контрабасистів — етюдів *І. Грабе*, *Р. Крейцера*, *Ф. Семандля* та інші; для арфістів — один етюд *В. Поссе*, *Ф. Цабеля* та інші).
- 10) Відповісти на запитання по термінології: проявити знання з питань музичної, художньої літератури, з питань методики та з питань суміжних видів мистецтв.

Сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

1) Визначити на слух:

- акорди поза тональністю (тризвуки мажорні, мінорні, збільшені, зменшені та їх обернення, септакорди V, II, VII ступенів з оберненнями), нонакорд;
- гармонічні послідовності (речення, 7 – 10 акордів). Можливі: прохідні та допоміжні звороти, тетракорди, акорди альтерованої S (DD), відхилення та модуляції у тональності I ступеня спорідненості.

2) Проспівати з листа одноголосні приклади, що містять певні інтонаційні та метроритмічні труднощі (відхилення та модуляції, хроматизми, складні ритмічні фігури (синкопи, тріолі);

3) Проспівати гармонічну послідовність з використанням септакордів V, II, VII ступенів з оберненнями, акордів альтерованої S (DD), відхилень у тональності I ступеня спорідненості.

Гармонія

Абітурієнт повинен:

- 1) Зіграти на фортепіано у чотирьохголосному викладі гармонічні побудови (речення, період); розв'язання септакордів V, II, VII ступенів, альтерованих акордів S (DD);

гармонізацію гам, тетраходів; енгармонізм D_7 , D_2 , $DVII_7$ зменшеного; модуляції та відхилення у тональності I ступеня спорідненості; секвенції (діатонічні та хроматичні);

- 2) Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно завершений фрагмент твору крупної форми (наприклад: *Л. Бетховен* Соната для фортепіано № 8, ч. II; *П. Чайковський* Пори року; *Ф. Шопен* Ноктюрни та інші).



Спеціалізація «Оркестрові духові та ударні інструменти»

Конкурсні творчі випробування зі спеціальних дисциплін для абітурієнтів зі спеціалізації „Оркестрові духові та ударні інструменти” складаються з наступних розділів:

- фах /виконання сольної програми/ (творчий конкурс сесія №1);
- колоквіум (творчий конкурс сесія №2);
- сольфеджіо /усно/ та гармонія /усно / (творчий конкурс сесія №3).

Фах

Абітурієнт повинен на екзамені з фаху виконати твір напам'ять: I або II та III частини Концерту або Сонати і п'єсу у супроводі фортепіано. Наприклад: *С. Василенко* — Концерт, I частина; *Й. С. Бах* — Адажіо. Замість концерту можливо виконати сонату (швидку та повільну частини) або варіації, або рапсодію, або конкурсне соло.

На екзамені абітурієнт повинен проявити не тільки доскональне технічне володіння інструментом, а також достатню зрілість культури інтерпретації.

Абітурієнт повинен виконати:

3) Флейта

- Одну-дві частини сонати *Й.С. Баха* або *Г. Генделя* або одну-дві частини концерта *В. Моцарта* або Концертне алєгро *В. Цибіна*, а також один твір малої форми: Ноктюрн або Поєму *Ж. Колодуб* або *Н. Бердієва* Експромт та Скерцо; *С. Василенко* Сюїту «У весні».



4) Гобой

- I або II та III частини концертів. Наприклад: *Гайдна* або *Моцарта*, *Генделя* або *Левітіна*, а також твір малої форми: *М. Лисенко* Романс, *М. Лятошинський* Мелодія, *М. Раков* Вокаліз» та інші.

5) Кларнет

- I або II та III частини концерту або сонати, наприклад: *І. Станиця*, *В. Моцарта*, *К. Вебера* або одночастинні концерти *Л. Колодуба*, *Ш. Давидова*, *М. Ракова*;
- Твір малої форми, наприклад: *П. Чайковський* Осіння пісня, *Л. Ревуцький* Вальс, *К. Дебюссі* Мініатюра.

6) Фагот

- I або II та III частини концерту або сонати, наприклад: *В. Моцарта*, *К. Вебера*, *Вівальді* і т.д.;
- Твір малої форми, наприклад: *Й.С. Бах* Адажіо, *Коломієць* Скерцо та інші.

7) Саксофон

- I або II та III частини концерту, наприклад: *М. Готліб*, *Томазі*, *Дюбуа* та інші, а також Концерт *А. Глазунова*, Сюїту «Скарамуш» *Д. Мійо*, сонату *П. Крестона* (I частину). Переклад сонат *Й.С. Баха*;
- Твір малої форми: п'єса *П. Чайковського* Осіння пісня, *С. Рахманінова* Романс, *Л. Колодуб* Українські витинанки та інші.



8) Валторна

- Першу або другу і третю частини концертів *В. Моцарта*, *Р. Штрауса*, *Р. Глієра*, або концерт *Л. Колодуба*, *Л. Бетховен* Соната і т.д., а також один твір малої форми: *С. Рахманінов* Елегія, Вокаліз, *Попатенко* Мрії, *Р. Глієр* Ноктюрн, *П. Чайковський* Осіння пісня ті ін.

9) Труба

- I або II-III частини сонати або концерту, наприклад: *А. Арутюнян* Концерт, *Б. Асаф'єв* Соната, *Г. Банщиков* Концертино, *Ж. Бара* Анданте, Скерцо; *О. Бюме* Концерт, *М. Бердієв* Концерт, *Е. Бозза* Сільські картинки, Рапсодія; *С. Василенко* Концерт; *Й. Гайдн* Концерт, *Д. Гюбо* Соната, *Ф. Депре* Концертино, *А. Жоліве*

- Концертіно, С. Леончик Концерт, І. Леонов Концерт, В. Пескін Концерт. Платонов Соната, Порріно Концертіно, Д. Руффа Сонатина, П. Хіндемїт Соната, Щолоков Концерти № 1, № 2; В. Яровинський Концерт та ін.;
- б. Дві різнохарактерні п'єси, наприклад: Е. Абрамян Скерцо, Д. Абсіль Три казки, О. Аренський Концертний вальс, А. Арутюнян Концертне скерцо, А. Гедике Концертний етюд, О. Глазунов Листок з альбому, А. Онїгер Інтрада, Свірський Ноктюрн, Скерцо; Г. Томазі Тріптих, М. Шахов Скерціно, В. Щолоков Концертні етюди № 1, 2; І. С. Бах—Ш. Гуно Прелюдія, І. С. Бах Арія (переклад М. Ветрова), Ф. Ліош Як дух Лаури (переклад М. Табокова), Д. Тартіні Ларго, Алегро (переклад Г. Орвіда); С. Рахманінов Весняні води. П. Чайковський День лі царує, Р. Щедрін У наслідування Альбенісу, О. Красотов Маркатто, Ж. Колодуб Ліричне інтермецо, Л. Могилевський Ноктюрн, Скерцо та ін.;
- с. Читку оркестрових партій в ладах «До», «Ля», Мі» та «Фа» зі збірників оркестрових інструментів, та гру кількох оркестрових соло напам'ять.

10) Тромбон

- а. I або II-III частини концерту або сонати, та одну-дві п'єси, наприклад: В. Блажевич Концерти № 2, № 5; Д. Давид Концертіно; П. Хіндемїт Соната; Н. Платонов Концерт; М. Римський-Корсаков Концерт; Е. Рейхе Концерт;
- б. П'єси: С. Рахманінов Прелюдія, К. Сен-Санс Каватіна, Кроче-Спінелі Конкурсне соло, Мазальє Конкурсне соло, Гільман Концертна п'єса.

11) Туба

- а. I або II-III частини концерту або сонати та одну-дві п'єси, наприклад: А. Лебедев Концерти № 1 або № 2, Концертне алегро; В. Кладницький Соната;
- б. П'єси: С. Рахманінов Прелюдія; Д. Генделев Дві п'єси; Л. Томаз Монолог; Е. Бозза Прелюдія та алегро; Д. Генделев Драматичне концертіно.

Екзамен з фаху на ударних інструментах передбачає виконання одного твору на запропонованих інструментах.

Орієнтовний список рекомендованих творів:

Ксилофон

- А. Хачатурян Концерт для скрипки III частина
 Ф. Мендельсон Концерт для скрипки III частина
 Г. Венявський Скерцо-гарантелла для скрипки
 К. Сен-Санс Інтродукція та рондо – капрічіозо
 Ф. Ліст Угорська рапсодія №2, №13
 М. Лисенко Друга рапсодія «Думка-шумка»

Марімба

- І.С. Бах Сюїти для віолончелі
 О. Массер Етюди До-мажор, Сі-бемоль мажор
 К. Абе «Frogs»
 А. Гомес «Rain Dance»
 Р. Едварс «Marimba Dance»



Вібрафон

- І.С. Бах Сюїти для лютні
 В. Грішин «Маленький принц»
 Ф. Кулау Allegro з сонатини №1
 Т. Хасген «A vision in dream»

Малий барабан

- Д. Палієв Один з концертних етюдів (зошит №2)
 Б. Ліллофф Етюд №9

А. Каппіо «Charger»
М. Маркович «Stamina»
М.Маркович «The winner»

Колоквіум

Вимоги до абітурієнтів, які поступають на спеціалізацію духових та ударних інструментів:

12) На колоквіумі абітурієнт повинен виконати:

- a. Декілька етюдів по нотах з п'яти підготовлених на різні види техніки;
- b. Декілька гам, D_7 , $ЗМІІІ_7$ в прямому русі та в оберненнях;
- c. Прочитати з листа нотний текст, заданий комісією і виконати без нот підготовлену оркестрову каденцію.

13) Крім того, абітурієнт повинен відповісти на декілька запитань з методики навчання, історії виконавства і знати іноземну музичну термінологію.

Абітурієнт повинен виконати:

14) Флейта

- a. Декілька етюдів з 5 підготовлених, наприклад: *Е. Келер* (з другого або третього зошиту), *Н. Платонов* 24 або 30 етюдів, *Ю. Ягудіна*, *В. Цибіна* (дивись вимоги до всіх духових інструментів).

15) Гобой

- a. Декілька етюдів з 5 підготовлених, наприклад: *Л. Відеман* 37 обраних етюдів (під ред. *І. Пушечникова*), *Ф. Ферлінг* 48 етюдів, етюди *І. Люфта*, *Н. Назарова* (дивись вимоги до всіх духових інструментів).

16) Кларнет

- a. Декілька етюдів з п'яти підготовлених з різних збірників на різні види техніки та штрихи. Наприклад: етюди *Г. Клозе*, *Б. Дікого*, *Жана-Жана*, *Мараско* та інші (дивись вимоги до всіх духових інструментів).

17) Фагот

- a. Дивись вимоги до всіх духових інструментів.

18) Саксафон

- a. Декілька етюдів з 5 підготовлених на різні види техніки, наприклад: *А. Ривчун*, *Л. Михайлов*, *А. Іванов*, *М. Мюле* (дивись вимоги до всіх духових інструментів).

19) Валторна

- a. Два різнохарактерних етюди з 5 підготовлених із збірників: *Копраш* 60 етюдів для валторни; *В. Буяновський* Обрані етюди, I-II збірники;
- b. Виконати одну-дві гами на вибір членів комісії в штрихах, тризвуки і їх обернення, D_7 , $ЗМІІІ_7$;
- c. Читка нот з листа, а також вміння транспонувати.

Абітурієнт повинен знати музичну термінологію, методичні праці, а також історію виконавства на духових інструментах.

20) Труба

- a. Декілька мажорних та мінорних гам (четвертями, вісімками, шістнадцятками) в прямому та секвенційному русі (по терціях) різноманітними штрихами, а також арпеджіо, D_7 , $ЗМІІІ_7$ — в прямому русі та в оберненнях.
- b. Вправи зі школи *Ж. Арбана* з розділів:
 - i. інтервали
 - ii. мелізми

iii. хроматизми;

с. Декілька етюдів зі збірників: *В. Вурма, В. Брандта, М. Бердусьва, В. Максименко, Ж. Арбана* (14 хар. етюдів або 26 хар. етюдів) та варіації.

21) Тромбон

а. Декілька етюдів з 5 підготовлених, наприклад: *В. Блажевич* Школа гри на тромбоні; *Е. Рейхе* Етюди; *О. Блюм* Етюди; *К. Копраш* Етюди (дивись вимоги до всіх духових інструментів).

22) Туба

а. Декілька етюдів з 5 підготовлених; *В. Блажевич* Школа для туби, 70 етюдів; *С. Васильів* Етюди для туби; *А. Лебедів* Школа гри на тубі I та II частина.

23) Ударні інструменти

Декілька мажорних та мінорних гам на ксилофоні та маримбі, а також арпеджіо $D_7, 3mVII_7$

Декілька етюдів за вибором на ксилофоні, наприклад *В. Снегірьова, К. Купінського,*

М. Голденберга, М. Платонова

Декілька етюдів за вибором на малому барабані, наприклад *В. Осадчука* (I і II зошит),

В. Снегірьова, Я. Зегальського

«Двійки» на малому барабані з прискоренням темпу

Декілька етюдів за вибором на літаврах, наприклад *В. Осадчука, В. Снегірьова*

Сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

1) Визначити на слух:

– діатонічні інтервали, акорди (тризвуки та їх обернення, $D_7, DVII_7$ малий та зменшений, II_7 з оберненнями та розв'язаннями) в тональності та від звука,

– нескладні акордові послідовності у чотирьохголосному вигляді;

2) Проспівати з листа одноголосні мелодії, що містять хроматизми, у простих та складних розмірах, з використанням синкоп, тріолей, пунктирного ритму,

3) Проспівати нескладну гармонічну послідовність з використанням прохідних та допоміжних зворотів,

тетраходів, септакордів V, II, VII ступенів з оберненнями та розв'язаннями.

Гармонія

Абітурієнт повинен:

1) Зіграти на фортепіано у чотирьохголосному викладі невеликі однотональні побудови; секвенції (діатонічні і хроматичні); модуляції та відхилення у тональності I ступеня спорідненості; розв'язання септакордів V, II, VII ступенів та їх обернення; гармонізацію тетраходів.

2) Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно завершений фрагмент твору крупної форми (наприклад: *Л. Бетховен* Соната для фортепіано № 10 ч. II; Соната для фортепіано № 12, ч. I., тема та ін.



Конкурсні творчі випробування зі спеціальних дисциплін для абітурієнтів зі спеціалізації „Народні інструменти” складаються з наступних розділів:

- фах /виконання сольної програми/ (творчий конкурс сесія №1);
- колоквіум (творчий конкурс сесія №2);
- сольфеджіо /усно / та гармонія / усно/ (творчий конкурс сесія №3).

Фах

Абітурієнт повинен:

- 24) Виконати на інструменті підготовлену програму, яка б підходила по ступеню складності випускній програмі музичного училища;
- 25) Показати володіння всіма видами гам, арпеджіо (тризвуки) в помірному темпі;
- 26) Прочитати з листа музичний твір середньої складності.

Виконання програми включає:

27) Баян та акордеон

- а. Поліфонічний твір;
- б. Одну-дві частини сонати або концерту, або дві-три частини сюїти;
- с. Один твір українського або російського, або зарубіжного композитора в перекладенні, або п'єсу, написану в оригіналі для даного інструмента.

28) Домра (кобза)

- а. Одну-дві частини сонати або концерту або дві-три частини із сюїти;
- б. Один твір українського, російського або зарубіжного композитора в перекладенні, або твір, написаний в оригіналі для даного інструмента;
- с. Віртуозний твір.

29) Балалайка

- а. Одну-дві частини сонати або концерту, або дві-три частини сюїти;
- б. Один твір українського, російського або зарубіжного композитора в перекладі, або твір, написаний в оригіналі для цього інструмента (балалайка);
- с. Віртуозний твір.

30) Бандура (інструменталісти)

- а. Поліфонічний твір;
- б. Одну-дві частини сонати або концерту, або дві-три частини сюїти;
- с. Твір ліричного складу;
- д. Віртуозний твір.

31) Бандура (співак)

- а. Поліфонічний твір;
- б. Одну-дві частини сонати або концерту, або дві-три частини із сюїти;
- с. Віртуозний твір;
- д. Два-три вокальних різнохарактерних твори.

32) Гітара (класична)

- а. Поліфонічний твір;
- б. Одну-дві частини сонати, або концерту, або дві-три частини сюїти;
- с. Віртуозний твір;
- д. Ліричний твір.



Колоквіум

Рівень професійної підготовки абітурієнта повинен включати:

- 33) Короткий виконавський аналіз одного із творів, виконаних на екзамені, характеристику стиля композитора;
- 34) Знання історії розвитку та удосконалення спеціального інструмента, знання його репертуару, творчі шляхи видатних виконавців, характеристика основних штрихів та прийомів гри з основ методики гри на цьому інструменті;
- 35) Знання музичної літератури в обсязі програми музичного училища.
- 36) Гра на інструменті:

Баян та акордеон

- ✓ Мажорні (натуральні) та мінорні (гармонічні, мелодичні) гами у всіх тональностях (для акордеоністів до чотирьох знаків включно), різними ритмічними групуваннями (дуолі, триолі, квартолі, квінтолі) та у різноманітних ритмічних та штрихових варіантах;
- ✓ Довге, коротке арпеджіо та акорди у всіх тональностях (акордеоністам до чотирьох знаків включно);
- ✓ Гама терціями, секстами, октавами (права рука) у всіх тональностях (акордеоністам до чотирьох знаків включно) в помірному темпі;
- ✓ Читання з листа нескладного твору, відповідного рівню складності старших класів музичної школи.

Домра

- ✓ Усі трьохоктавні мажорні та мінорні гама різними ритмічними групуваннями (триолі, квартолі, квінтолі, секстолі, септолі).
- ✓ Арпеджіо (тризвук, секстакорд, квартсекстакорд, зменшений септакорд, домінантсептакорд) за підготовленою послідовністю – T-S-D та інші.
- ✓ Гама терціями, секстами, октавами у тональностях до п'яти знаків включно, в помірному темпі.
- ✓ Читання з листа нескладних творів рівня 4-5 класу музичної школи.

Бандура

У тональностях до 4-х дієзів та 3-х бемолей:

- ✓ Гама з басом (унісон, дуолі, триолі, квартолі, квінтолі, секстолі відносно басу) різноманітними штрихами;
- ✓ Гама терціями, секстами та октавами (дуолями, триолями відносно басу)
- ✓ Обернення тризвучних та чотиризвучних акордів (по функціях T, S, D, T)
- ✓ Коротке та довге арпеджіо (по функціях T, S, D, T)
- ✓ Домінантсептакорд (довге та коротке арпеджіо та чотирихвучні акорди по функціях T, S, D, T);
- ✓ Читання з листа нескладного твору, відповідного рівню складності старших класів музичної школи.

Гітара

- ✓ Мажорні та мінорні гама (одноголосні) до трьох знаків включно (аплікатура лівої руки А. Сеговія), застосовуючи різну аплікатуру правої руки, різними ритмічними групуваннями (дуолі, триолі, квартолі, квінтолі, секстолі) різноманітними штрихами;
- ✓ Гама терціями, секстами, октавами у тональностях до трьох знаків включно;
- ✓ Довге, коротке арпеджіо та акорди у тональностях до трьох знаків включно;

- ✓ Читання з листа твору, відповідного рівню складності старших класів музичної школи.

Балалайка

- ✓ Двооктавні мажорні та мінорні гами від звуків мі, фа, фа-дієз першої октави подвійним та одинарним піцикато;
- ✓ Хроматичні двооктавні гами від звуків мі, фа, фа-дієз першої октави подвійним та одинарним піцикато;
- ✓ Мажорні та мінорні тризвуки та їх обернення, (розкладені та акордами);
- ✓ Штрихи: легато, легатіссімо, стаккато, деташе, маркато, портато, сфорцандо;
- ✓ Читання з листа твору, відповідного рівню складності старших класів музичної школи.

Сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

- 1) Визначити на слух інтервали та акорди (тризвуки всіх ступенів та їх обернення, D_7 , $DVII_7$ малий та зменшений, II_7 з оберненнями та розв'язаннями) в тональності та від звука, модуляції та відхилення у тональності I ступеня спорідненості (загальний план та складові акорди);
- 2) Проспівати з листа одноголосні приклади, що містять хроматизми, ритмічні труднощі;
- 3) Проспівати нескладні гармонічні послідовності з використанням прохідних зворотів, тетракордів, септакордів V, II, VII ступенів з оберненнями, відхилень у тональності I ступеня спорідненості.

Гармонія

Абітурієнт повинен:

- 1) Зіграти на фортепіано у чотирьохголосному викладі гармонічні побудови та сполучення; розв'язання септакордів V, II, VII ступенів з оберненнями, акорди альтерованої S (DD); енгармонізм $DVII_7$ зменшеного, секвенції (діатонічні та хроматичні); модуляції у тональності I ступеня спорідненості;
- 2) Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно завершений фрагмент твору крупної форми (наприклад: *Л. Бетховен* Соната № 12, ч. I – тема; Соната № 10, ч. II та інші).

Спеціалізація «Спів»



Конкурсні творчі випробування зі спеціальних дисциплін для абітурієнтів зі спеціалізації „Спів” складаються з наступних розділів:

- фах /виконання сольної програми/ (творчий конкурс сесія №1);
- колоквіум (творчий конкурс сесія №2);
- сольфеджіо /письмово/ та теорія музики /усно/ (творчий конкурс сесія №3).

Фах



Іспит Проходить в два тури. В першому турі абітурієнт повинен виконати арію, романс або народну пісню.

Перевірка діапазону голосу, якщо в програмі, яка виконувалася, такого не було, — обов’язкова.

Ті, що пройшли на другий тур, виконують один твір, за власним бажанням.

При відсутності діапазону комісія має право не допускати абітурієнта до участі у конкурсних екзаменах.

Колоквіум

Самостійне вивчення нового твору (30 хвилин).

Виконання його, вміння розповісти про цей твір, його автора.

Читання напам’ять вірша, байки, уривка художньої прози, власного твору.

Для виявлення акторської обдарованості абітурієнта членами комісії дається етюд. Для виконання етюду можна залучити інших абітурієнтів.

Співбесіда (знання основного репертуару для свого типу голосу, знання творчості видатних співаків, обізнаність в інших жанрах мистецтва, наявність ерудиції, образного мислення і т.д).

Після здачі екзамену по спеціальності комісія має право запропонувати деяким абітурієнтам (поговоривши з кожним) або продовжити екзамени далі, або стати студентами підготовчого відділення.

Конкурсні екзамени для тих, хто поступає на кафедру сольного співу, проводяться в ті ж самі терміни, як на перший курс, так і на підготовче відділення.

Конкурсні екзамени для тих, хто поступає на підготовче відділення, складаються з двох розділів:

37) Виконання програми (два тури);

38) Колоквіум (вимоги вказані вище).

Для абітурієнтів за спеціальністю «Спів» обов’язковим є проходження спеціального медичного (в тому числі фоніатричного) огляду, який визначає придатність по обраній спеціальності.

Сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

39) Написати одноголосний диктант діатонічного складу з елементами хроматизму у формі

періоду, розмір $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ (час виконання — 20 хвилин);

Теорія музики

Абітурієнт повинен:

- 40) Побудувати гами (мажорні, мінорні трьох видів, хроматичні) та лади народної музики.
- 41) Побудувати, визначити та розв'язати в тональності та від звука інтервали.
- 42) Побудувати, визначити та розв'язати в тональності та від звука: 4 види тризвуків (мажорні, мінорні, збільшені, зменшені), D_7 з оберненнями, VII_7 з оберненнями, II_7 з оберненнями.
- 43) Виконати розбір пісні або романсу (визначити тональність, розмір, особливості ритмічного малюнку, альтерацію, мелізми, а також музичні терміни та позначення відтінків виконання, що зустрічаються у нотному тексті).



Спеціалізація «Хорове диригування»

Конкурсні творчі випробування зі спеціальних дисциплін для абітурієнтів зі спеціалізації „Хорове диригування” складаються з наступних розділів:

- фах /виконання сольної програми/ (творчий конкурс сесія №1);
- колоквиум і фортепіано (творчий конкурс сесія №2);
- сольфеджіо /письмово/ та гармонія /усно/ (творчий конкурс сесія №3).

Фах

Абітурієнт повинен:

- 44) Продиригувати напам'ять два хорових твори, контрастні по темпу й характеру (один твір а capella, другий — з супроводом);
- 45) Проспівати з тактуванням голоси партитури, переходячи з одного голосу на інший за вказівкою екзаменатора, проспівати послідовність акордів по вертикалі (а capella — напам'ять, з супроводом — по нотах);
- 46) Виконати на фортепіано партитури хорів (а capella — напам'ять, з супроводом — по нотах).



Примірний список творів з диригування:

- Для хору без супроводу:
 - а. Глінка М.—Балакіреєв М. «Венеціанська ніч»
 - б. Гречанінов А. «На зорі», «Нас веселит ручей»
 - в. Іконник В. «Сонце заходить» вірші Т. Шевченка
 - г. Калинніков В. «Жайворонок», «Зима», «Кондор», «Елегія»
 - д. Коваль М. «Ой, земля, земелюшка»
 - е. Кравченко Б. «Петухи»
 - ж. Кюї Ц. «Неразгаданий сон»
 - з. Лундвік «Как цветущий миндаль»
 - и. Лятошинський Б. «По небу крадеться луна» вірші О. Пушкіна, «Осінь»
 - й. Мураделі В. «Відповідь на послання»
 - к. Проспак К. «Море», «Прелюдія», «Баркарола»
 - л. Римський-Корсаков М. «Ночувала хмаринка»
 - м. Свиридов Г. «Повстречался сын с отцом»
 - н. Сидоренко-Малюкова Т. «Літо», «Осінь», «Зима», «Весна»
 - о. Стеценко К. «Сон»
 - п. Танєєв С. «Венеція вночі»
 - р. Чайковський П. «Соловушко»
 - с. Шамо І. «Осінь», «Зима», вірші І. Франка, «Не туманься»
- Українські народні пісні (в обробках):
 - а. Авдієвський А. «Ой, там за лісочком»
 - б. Верьовка Г. «І шумить, і гуде»
 - в. Грамма І. «Ой, у полі два дубки», «Купала на Івана»
 - г. Леонтович М. «Щедрик», «Дударик», «Піють півні», «Гра в зайчика» та інші
 - д. Ревуцький Л. «Прилетіла перепілонька»
 - е. Лисенко С. «Пливе човен», «Верховино»
 - ж. Орфеев С. «Ой, у полі жито»
- Для хору з супроводом:
 - а. Бородін П. «Слава» з опери «Князь Ігор» та інші хори з цієї опери
 - б. Вахнянин А. «Садок вишневий коло хати»
 - в. Верді Дж. Хор «Тише, тише» з опери «Ріголетто» та такої ж складності з інших опер
 - г. Глінка М. «Ах, ти світ, Люміло»
 - д. Гуно Ш. Марш солдат з опери «Фауст»
 - е. Давиденко А. «На десятій версті»

- ff. Даргомижський О. Весільний хор з опери «Русалка».
- gg. Лисенко М. «А вже весна» з опери «Зима і весна»
- hh. Людкевич С. Гагілка
- ii. Моцарт В. А. Реквієм №№ 2, 6
- jj. Мусоргський М. «Біля річки на лужечку» з опери «Хованщина»
- kk. Римський-Корсаков М. Хори з опери
- ll. Рубінштейн А. «Ніченька» з опери «Демон»
- mm. Свїрїдов Г. «Співає зима» з поеми «Пам'яті С. Єсенїна»
- nn. Чайковський П. «З мала ключика» з кантати «Москва»
- oo. Шуман Р. «Цигани»

Може бути велика кількість інших творів відомих авторів. Ступінь складності повинен бути середнім.

Колоквіум і фортепіано

Структура проведення колоквіуму на кафедрі хорового диригування ОНМА має багаторічно відпрацьовану систему, яка містить:

- 47) Ознайомлення з якістю та діапазоном голосу абітурієнта;
- 48) Перевірка слуху (гармонічні послідовності, каданси, акорди, лади);
- 49) Читання з листа хорової партитури середньої складності;
- 50) Відповідь на питання з хорознавства (вокальна робота в хорі, стрій, ансамбль, дикція, метро-ритм та ін.); знання літератури з хорознавства;
- 51) Питання з хорової літератури (більш досконало про авторів виконуваних творів);
- 52) Питання по творах з диригування (форма, тональний план, фактура та ін.);
- 53) Питання по теорії диригування (структура диригентських жестів, схеми, розміри, темпи, афтакти та ін.);
- 54) Музичні терміни.

Література для відповідей по колоквіуму:

- 55) Дмитрієвський Г. Хорознавство та керування хором.
- 56) Єгоров А. Теорія і практика роботи з хором.
- 57) Казачков С. Диригентський апарат та його постановка.
- 58) Колесса М. Основи техніки диригування.
- 59) Краснашеков В. Питання хорознавства.
- 60) Ольхов К. Про диригування хором.
- 61) Пігров К. Керівництво хором.
- 62) Птиця К. Нариси з техніки диригування.
- 63) Соколов В. Робота з хором.
- 64) Чесноков П. Хор та керування ним.

Фортепіано:

- 65) Поліфонічна форма;
- 66) Соната або варіації;
- 67) Середня форма;
- 68) П'єса

(один з творів обов'язково українського композитора).

Сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

- 69) Написати трьохголосний диктант у формі періоду (час виконання — 30 хвилин);

Гармонія

Абітурієнт повинен:

- 70) Зіграти на фортепіано у чотирьохголосному викладі гармонічні побудови (однотональні та такі, що модулюють у тональності I ступеня спорідненості) у формі періоду з двох речень; секвенції діатонічні та хроматичні (наприклад, $II_{65} — D_2 — T_6$);
- 71) Грати тетра хорди висхідні і низхідні, послідовності з альтерированою $S (DD)$, гармонізацію гам, енгармонізми $D_7, D_2, DVII_7$ зменшеного, розв'язання різноманітних акордів.



Спеціалізація «Оперно-симфонічне диригування»

Абітурієнт повинен:

- підготувати за 30 хвилин і продиригувати нескладний симфонічний твір: частину симфонії, сюїти та ін. (наприклад, *Бізе*, частина із сюїти «Арлезіанка», *Чайковський*, Сюїта №1).

Конкурсні творчі випробування зі спеціальних дисциплін для абітурієнтів зі спеціалізації „Оперно-симфонічне диригування” складаються з наступних розділів:

- фах /виконання сольної програми/ (творчий конкурс сесія №1);
- колоквиум і фортепіано (творчий конкурс сесія №2);
- сольфеджіо /письмово/ та гармонія /усно/ (творчий конкурс сесія №3).

Фах

Абітурієнт повинен:

72) Продиригувати два симфонічні твори, які є контрастні за темпом і характером, у виконанні на фортепіано.

73) Виконати два-три твори на будь-якому інструменті, крім фортепіано.

Примірний перелік творів для диригування під фортепіано:

74) *Бетховен Л.* Симфонії №№ 1, 2, 4, 7, (1 та 2 частини), 5 (2 частина).

Увертюри: «Коріолан»; «Егмонт»

75) *Бородін О.* Симфонія № 2 (1, 3 та 4 частини)

76) Увертюра та половецькі танці з опери «Князь Ігор»

77) *Брамс І.* Симфонії №№ 1, 4 (1 та 2 частини)

78) *Вагнер Р.* Увертюра до опери «Рієнці»

79) *Вебер К.* Увертюри до опер: «Оберон», «Евріанта», «Вільний стрілець»

80) *Гайдн Й.* Симфонії (за вибором)

81) *Глазунов О.* Симфонії №№ 1, 5, 6 (частина 1). Урочиста увертюра

82) *Калінніков В.* Симфонія № 1 (частини 1 та 2)

83) *Ліст Ф.* Симфонічні поеми «Прелюди», «Тассо»

84) *Мендельсон Ф.* Симфонії №№ 3 (частини 1 та 2), 4 (частина 2); увертюри «Фінгалова печера», «Рюї Блаз»

85) *Моцарт В.* Симфонії (за вибором, частини 1 та 2); увертюри

86) *Мусоргський М.* Вступ до опери «Хованщина» (Світанок на Москві-ріці)

87) *Мяковський М.* Симфонія № 27 (частина 2)

88) *Прокоф'єв С.* Симфонія № 7 (частина 2)

89) *Римський-Корсаков М.* Іспанське капріччіо

90) *Хачатурян А.* Сюїти з балетів «Спартак», «Гаяне»

91) *Чайковський П.* Симфонії №№ 1, 2, 5 (частини 1 та 2); Серенада для струнного оркестру

92) *Шостакович Д.* Святкова увертюра

93) *Шуберт Ф.* Симфонії №№ 4, 5, 8 (частини 1 та 2)

Примірний список творів для диригування оркестром:

94) *Бетховен Л.* Симфонії №№ 1 (частини 1 та 2), 2 (частина 2); увертюра «Прометей».

95) *Бізе Ж.* Сюїта з музики до п'єси А. Доде «Арлезіанка» (окремі частини).

96) *Гайдн Й.* Симфонії (окремі частини).

97) *Мендельсон Ф.* Симфонії №№ 3, 4 (частина 2); увертюра «Фінгалова печера».

98) *Моцарт В.* Симфонії (окремі частини), увертюри.

99) *Прокоф'єв С.* Симфонія № 1 (частини 1 та 2).

100) *Чайковський П.* Симфонія № 1 (частина 2); сюїти з балетів (окремі частини); сюїта № 1 (окремі частини).

101) *Шуберт Ф.* Симфонії №№ 4, 5, 8 (окремі частини); увертюра «Розамунда».



Колоквіум і фортепіано

Структура колоквіуму для абітурієнтів спеціалізації оперно-симфонічного диригування аналогічна структурі цього виду екзамену на фортепіанному та струнному факультетах. Зміст питань 2-ї групи, що виявляють рівень професійної підготовки абітурієнта, повинен включати:

- 102) Знання основних етапів та закономірностей розвитку історії музики;
- 103) Знання літератури з фаху, партитури та інструментів симфонічного оркестру (тембр, обсяг, регістри, транспорт, основні виражальні засоби);
- 104) Вміння проаналізувати твори, що підготовлені до екзамену з диригування, та грати з листа уривок нескладної симфонічної партитури.

Список музичної літератури, знання якої необхідно для колоквіуму з фаху:

- 105) **Барток Б.** Румунські танці. Концерт для оркестру.
- 106) **Бах Й.С.** Два Бранденбурзькі концерти (за вибором). Сюїта (одна за вибором).
- 107) **Берліоз Г.** Фантастична симфонія.
- 108) **Бетховен Л.** Симфонії №№ 1–9. Увертюри: «Коріолан», «Егмонт», «Леонора № 3», «Прометей». Концерти для фортепіано з оркестром (за вибором), для скрипки з оркестром.
- 109) **Бізе Ж.** Опера «Кармен». Дві сюїти з музики до драми А. Доде «Арлезіанка».
- 110) **Бородін О.** Опера «Князь Ігор»; Симфонія № 2.
- 111) **Брамс І.** Симфонії (за вибором).
- 112) **Вагнер Р.** Увертюри до опер «Тангейзер», «Літучий голландець», «Рієнці», «Нюрнберзькі мейстерзінгери». Вступ до опер «Трістан та Ізольда», «Лоєнгрін».
- 113) **Вебер К.** «Увертюри до опер: «Вільний стрілець», «Оберон», «Евріанта».
- 114) **Верді Д.** Опер (дві за вибором).
- 115) **Гайдн Й.** Симфонії (три за вибором).
- 116) **Глазунов О.** Симфонії №№ 4, 5, 6; Урочиста увертюра; Симфонічна поема «Степан Разін»; Сюїта з балету «Раймонда»; Концерт для скрипки з оркестром.
- 117) **Глінка М.** Опер «Іван Сусанін», «Руслан і Людмила», Камарінська, Іспанські увертюри, Вальс-фантазія.
- 118) **Гуно Ш.** Опера «Фауст».
- 119) **Даргомизький О.** Опера «Русалка».
- 120) **Дворжак А.** Симфонія № 9 «З Нового світу».
- 121) **Дебюссі К.** Один з творів (за вибором).
- 122) **Кабалевський Д.** Сюїта з опери «Кола Брюньон». Концерт для скрипки з оркестром.
- 123) **Калініков В.** Симфонія № 1.
- 124) **Ліст Ф.** Симфонічні поеми «Прелюди», «Тассо». Концерт для фортепіано з оркестром № 1.
- 125) **Лядов А.** Вісім російських народних пісень. П'єси для симфонічного оркестру (одна за вибором).
- 126) **Мендельсон Ф.** Симфонії №№ 3, 4. Увертюри «Фінгалова печера», «Рюї Блаз», «Сон у літню ніч». Концерт для скрипки з оркестром.
- 127) **Моцарт В.** Симфонії №№ 39, 40, 41. Маленька нічна серенада. Увертюри до опер: «Викрадення з сералю», «Весілля Фігаро», «Дон Жуан», «Чарівна флейта». Одна з опер цілком (за вибором).
- 128) **Мусоргський М.** Опер «Борис Годунов», «Хованщина». Ніч на Лисій горі. Романси (за вибором).
- 129) **Мясковський М.** Симфонія (одна за вибором).
- 130) **Прокоф'єв С.** Симфонія (одна за вибором). Сюїти з балету «Ромео та Джульєтта». Кантата «Олександр Невський».
- 131) **Равель М.** Один з творів (за вибором).
- 132) **Рахманінов С.** Симфонічні танці або одна з симфоній. Концерт для фортепіано з оркестром (за вибором).
- 133) **Римський-Корсаков М.** Опер (дві за вибором). Шехеразада. Іспанське капрічіо.

- 134) **Россіні Д.** Опера «Севільській цирюльник».
- 135) **Стравінський І.** Балети «Жар-птиця», «Петрушка».
- 136) **Хачатурян А.** Сюїта з балету «Гаяне». Концерт для скрипки з оркестром.
- 137) **Хіндеміт П.** Один з творів (за вибором).
- 138) **Чайковський П.** Опері «Євген Онєгін», «Пікова дама». Симфонії №№ 4, 5, 6. Увертюра-фантазія «Ромео та Джульєтта», фантазія «Франческа да Ріміні». Італійське капріччіо. Серенада для струнного оркестру. Концерти: для скрипки з оркестром, для фортепіано з оркестром № 1. Варіації на тему рококо. Сюїти з балетів.
- 139) **Шостакович Д.** Симфонія (одна за вибором).
- 140) **Штраус Р.** Симфонічні поеми «Тіль Уленшпігель», «Дон Жуан».
- 141) **Шуберт Ф.** Симфонії №№ 4, 5, 7, 8. Увертюра до драми «Розамунда».

Фортепіано:

- 142) Поліфонічна форма;
- 143) Соната або варіації;
- 144) Середня форма;
- 145) П'єса

(один твір обов'язково українського композитора).

Сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

- 146) Написати трьохголосний диктант у формі періоду (час виконання — 30 хвилин);

Гармонія

Абітурієнт повинен:

- 147) Зіграти на фортепіано у чотирьохголосному викладі гармонічні побудови (однотональні та такі, що модулюють у тональності I ступеня спорідненості) у формі періоду з двох речень; секвенції діатонічні та хроматичні (наприклад, $II_{6_5} — D_2 — T_6$);
- 148) Грати тетраорди висхідні і низхідні, послідовності з альтерированою $S(DD)$, гармонізацію гам, енгармонізми D_7 , D_2 , $DVII_7$ зменшеного, розв'язання різноманітних акордів.

Спеціалізація «Композиція»



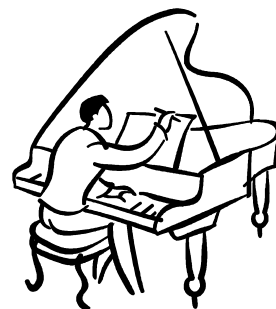
Конкурсні творчі випробування зі спеціальних дисциплін для абітурієнтів зі спеціалізації „Композиція” складаються з наступних розділів:

- фах /творчість — твір/ (творчий конкурс сесія №1);
- колоквіум і фортепіано /співбесіда та прослуховування/ (творчий конкурс сесія №2);
- сольфеджіо /письмово та усно/ та гармонія /письмово та усно/ (творчий конкурс сесія №3).

Фах

Письмова робота – твір на задану тему.

Абітурієнт повинен представити свої твори, що свідчать про наявність необхідних професійних творчих здібностей і навичок формування образно-тематичного матеріалу. До екзамену представляються як інструментальні, так і вокальні, хорові або сольні твори (у тому числі — обробки народних пісень).



Колоквіум і фортепіано

Колоквіум виявляє ерудицію абітурієнта в галузі музичного мистецтва та пересічних мистецтв, знання найбільш відомих творів зарубіжної, української, російської класики, основних тенденцій в сучасному музичному мистецтві — як вітчизняного, так і зарубіжного.

Фортепіано:

- 149) Поліфонічна форма;
- 150) Соната або варіації;
- 151) Середня форма;
- 152) П'єса

(один твір обов'язково українського композитора).

Сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

- 153) Написати двоголосний диктант у формі періоду з досить розвиненими голосами, хроматизмами та відхиленнями у тональності I ступеня спорідненості (час виконання — 25 хвилин);

- 154) 1) Визначити на слух:

- інтервали (діатонічні та хроматичні), акорди (тризвуки мажорні, мінорні, збільшені, зменшені та їх обернення, септакорди V, II, VII ступенів з оберненнями та розв'язаннями, нонакорд),

- гармонічні послідовності (речення, 7 – 10 акордів). Можливі: прохідні та допоміжні звороти, тетракорди, акорди альтерованої S (DD) в каденції та всередині побудови, відхилення та модуляції у тональності I ступеня спорідненості;

2) Проспівати з листа одноголосні приклади, що містять певні інтонаційні та метроритмічні труднощі (відхилення та модуляції, хроматизми, складні ритмічні фігури – синкопи, дуолі, тріолі);

3) Проспівати гармонічні послідовності (речення) з використанням септакордів V, II, VII з оберненнями, акордів альтерованої S (DD), відхилень та модуляцій у тональності I ступеня спорідненості.

Гармонія

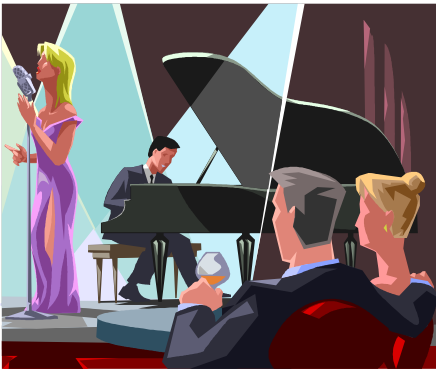
Абітурієнт повинен:

- 1) Виконати письмову роботу з гармонізації мелодії протяжністю в 10-12 тактів, що містить відхилення та модуляції у тональності I ступеня спорідненості, акорди альтерованої S (DD), секвенції. Гармонізація передбачає використання повної діатонічної аккордики (включаючи септакорди різних ступенів) без застосування неакордових звуків.

Час виконання — 2 академічні години;

- 2) Зіграти на фортепіано у чотирьохголосному викладі гармонічні побудови (речення, період), розв'язання септакордів V, II, VII ступенів, альтерованих акордів DD, гармонізацію гам, тетракордів, енгармонізм D_7 , D_2 , $D_7^{\#5}$, D_7^{b5} , $DVII_7$ зменшеного, модуляції та відхилення у тональності I ступеня спорідненості, секвенції (діатонічні та хроматичні);

- 3) Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно завершений фрагмент твору крупної форми (наприклад, *Л. Бетховен* Соната для фортепіано № 8, ч. II; *П. Чайковський* Пори року; *Ф. Шопен* Ноктюрни; *О. Скрябін* Прелюдії ор. 11 та ін.).



Спеціалізація «Музикознавство»

Конкурсні творчі випробування зі спеціальних дисциплін для абітурієнтів зі спеціалізації „Музикознавство” складаються з наступних розділів:

- фах /письмовий реферат/ (творчий конкурс сесія №1);
- колоквіум та музична література, фортепіано /співбесіда та прослуховування/ (творчий конкурс сесія №2);
- сольфеджіо /письмово та усно/ та гармонія /письмово та усно/ (творчий конкурс сесія №3).

ФАХ (письмовий реферат)



Абітурієнт повинен написати в класі роботу на запропоновану екзаменаційною комісією тему. Обсяг реферату не менш 3-4 рукописних сторінок.

З метою виявлення необхідних для музикознавця здібностей та навиків логічного висловлювання, теми рефератів повинні містити різноманітні жанрові рішення, звернення до питань про творчу еволюцію окремого автора, стильову своєрідність певної історичної епохи, композиційні особливості окремого жанру, твору, тощо. Кожна з тем повинна давати змогу розкриття її як шляхом естетико-культурологічного узагальнення, так і у вигляді аналітичної характеристики.

Приблизні зразки тем рефератів:

- 155) Принципи concerto grosso у «Бранденбурзьких концертах» Й. С. Баха.
- 156) Тематизм та форма у кантаті С. Танеєва «Іоан Дамаскін».
- 157) Жанрові новації у поемі О. Скрябіна «Прометей».
- 158) Поезія Т. Шевченка у творчості українських композиторів.
- 159) Питання з історії та теорії музики у діяльності музикознавця.
- 160) «Руська тема» у творчості І. Стравінського.
- 161) Творчість Ф. Листа у контексті романтизму.
- 162) Естетика веризму у опері Д. Пуччіні «Богема».
- 163) Масова музична культура: минуле та сучасність.
- 164) Пісенно-романсні жанри у творчості українських композиторів.

Колоквіум та музична література, фортепіано

Колоквіум виявляє рівень загально-гуманітарної та спеціальної підготовки абітурієнта, його обізнаність у різних галузях мистецтва, спрямованість особистих інтересів, здатність до власного вибору напрямку професійної діяльності, уяви про майбутню професію, відповідне володіння музикознавчою термінологією та сучасною гуманітарною лексикою. Абітурієнт повинен також орієнтуватися в питаннях сучасного музичного життя, в проблемах буття художньої культури та її стильової багаторівневості.

Література до колоквіуму:

- 165) Асаф'єв Б. Музична форма як процес. Кн. 1- 2. – Л., 1963.
- 166) Арановський М. Мислення, мова, семантика // Проблеми музичного мислення. – М., 1974.
- 167) Белза І. Література романтизму та музика // Європейський романтизм. – М., 1973.
- 168) Бобровський В. Про деякі риси стилю Шостаковича 60-х років // Музика та сучасність. – М., 1974. – №8.
- 169) Вірановський Г. Музично-теоретичні системи. – К., 1978.
- 170) Герасимова-Персидська Н. Партесний концерт у історії музичної культури. – М., 1983.

- 171) Друскін М. Про західноєвропейську музику ХХ віку. – М., 1973.
 172) Історія української дожовтневої музики. – К., 1969.
 173) Каган М. Музика у світі мистецтв. – Санкт-Петербург, 1996.
 174) Конен В. Театр та симфонія. – М., 1968.
 175) Конен В. Етюди про зарубіжну музику. – М., 1968.
 176) Конен В. Народження джазу. – М., 1984.
 177) Культурологія / Ред. О. Радугіна. – М., 1997.
 178) Лобанова М. Музичний стиль та жанр: історія та сучасність. – М., 1990.
 179) Медушевський В. До проблеми сутності, еволюції та типології музичних стилів // Музичний сучасник. – Вип.5.– М., 1984.
 180) Михайлов М. Стиль у музиці. Дослідження. – Л., 1981.
 181) Музика ХХ віку. Ч. 1 — 2. – М., 1976 — 1980.
 182) Музична енциклопедія.– М., 1981. – Т.5.
 183) Серов О. Вибрані статті. – М., 1957.
 184) Солертинський І. Музично-історичні етюди. – Л., 1956.
 185) Стасов В. Вибрані твори. – Т. 3. – М., 1956.
 186) Українська музична спадщина. Статті. Матеріали. Документи. – К., 1989.
 187) Швейцер А. І.С.Бах. – М., 1965.

Музична література:

Список музичних творів (у хронологічному порядку):

- 188) **Зарубіжна музична література:**
- a. *Бах Й. С.* Прелюдії та фуги з «Добре темперованого клавіру» (2–3 на вибір), Органна токата та fuga ре мінор, Хроматична фантазія та fuga, Італійський концерт, Бранденбурзькі концерти, Меса сі мінор, Пристрасті по Матфею
 - b. *Гендель Г.* Ораторія «Самсон», органні концерти
 - c. *Глюк Х.* Опера «Орфей»
 - d. *Гайдн Й.* Клавірні сонати, Лондонські симфонії (№№ 103, 104), Ораторія «Створення світу»
 - e. *Моцарт В.* Клавірні сонати, концерти (2 — 3 на вибір), Симфонії 39, 40, 41, опери «Весілля Фігаро», «Дон-Жуан», «Чарівна флейта»
 - f. *Бетховен Л.* Клавірні сонати №№ 8, 12, 17, 23, 31, 32, концерти (на вибір), Симфонії №№ 3, 5, 6, 9, Увертюра «Егмонт», Опера «Фіделіо»
 - g. *Шуберт Ф.* Пісенні цикли «Прекрасна мельничиха», «Зимовий шлях», Симфонія № 8, фортепіанні мініатюри
 - h. *Шуман Р.* Пісенний цикл «Любов поета», фортепіанні цикли «Карнавал», «Симфонічні етюди», «Фантастичні п'єси»
 - i. *Мендельсон Ф.* «Пісні без слів» (на вибір), Увертюра «Сон у літню ніч»
 - j. *Шопен Ф.* Прелюдії, Балада № 1, етюди, полонези, мазурки, скерцо (на вибір), Фантазія фа мінор, ноктюрни (на вибір), Соната № 2
 - k. *Берліоз Г.* «Фантастична симфонія», Симфонія «Гарольд в Італії»
 - l. *Вебер К.* Опера «Вільний стрілець»
 - m. *Лист Ф.* Симфонічна поема «Прелюди», рапсодії (на вибір), цикл «Роки мандрувань», етюди (на вибір)
 - n. *Брамс І.* Симфонія № 4, «Німецький реквієм», фортепіанні п'єси ор. 117–119, камерні вокальні твори (на вибір)
 - o. *Россіні Д.* Опера «Севільський цирульник»
 - p. *Верді Д.* Опері «Ріголетто», «Травіата», «Аїда»
 - q. *Вагнер Р.* Опері «Тангейзер», «Лоенгрін», «Кільце нібелунгів»
 - r. *Бізе Ж.* Опера «Кармен», музика до «Арлезіанки»
 - s. *Дворжак А.* Симфонія № 9, Слов'янські танці (на вибір)
 - t. *Сметана Б.* Симфонічний цикл «Моя Вітчизна», опера «Продана наречена»
 - u. *Гуно Ш.* Опера «Фауст»
 - v. *Пучіні Д.* Опера «Богема»
 - w. *Штраус Р.* Симфонічна поема «Тіль Уленшпігель»
 - x. *Дебюссі К.* Прелюдії (на вибір), «Ноктюрни»

у. *Равель М.* Фортепіанні цикли (на вибір), Симфонічна поема «Болеро»

189) Російська музична література:

- a. *Глінка М.* Опери «Іван Сусанін», «Руслан і Людмила», симфонічні увертюри «Камаринська», «Арагонська хота», «Вальс-фантазія», романси (на вибір)
- b. *Даргомижський О.* Опера «Русалка», Романси та пісні (на вибір)
- c. *Балакіреєв М.* Увертюри «На теми трьох руських народних пісень», «Король Лір», Симфонічна поема «Тамара», Фантазія «Ісламей»
- d. *Бородін О.* Опера «Князь Ігор», Друга симфонія
- e. *Мусоргський М.* Оперы «Борис Годунов», «Хованщина», камерно-вокальний цикл «Пісні і танці смерті», романси та пісні (на вибір)
- f. *Римський-Корсаков Н.* Оперы «Снігурочка», «Садко», «Царська наречена», «Золотий півник», «Сказання про град Кітеж та діву Февронію», Програмна симфонія «Шехерезада»
- g. *Чайковський П.* Оперы «Євгеній Онегін», «Пікова дама», Симфонії №№ 4, 5, 6, увертюра «Ромео та Джульєтта», цикл «Пори року», романси (на вибір), фортепіанні концерти (на вибір)
- h. *Рубінштейн А.* Опера «Демон»
- i. *Серов О.* Опера «Ворожа сила»
- j. *Глазунов О.* Симфонії №№ 4,5
- k. *Лядов А.* Симфонічні мініатюри «Потвора», «Баба Яга», «Чарівне озеро», фортепіанні прелюдії
- l. *Танєєв С.* Симфонія № 4, Кантата «Іоан Дамаскін»
- m. *Рахманінов С.* Етюди-картини, прелюдії, фортепіанні концерти, романси (на вибір)
- n. *Скрябін О.* Фортепіанні сонати №№ 4, 5, прелюдії (на вибір), «Божественна поема», «Поема екстазу», «Прометей»
- o. *Стравінський І.* «Весна Священна», «Петрушка», «Симфонія псалмів»
- p. *Метнер Н.* «Казки» (на вибір)
- q. *Мяковський Н.* Симфонії №№ 16, 21, 27
- r. *Прокоф'єв С.* Балети «Ромео та Джульєтта», «Золушка», Опера «Війна і мир», Кантата «Олександр Невський», Симфонії №№ 1, 7
- s. *Шостакович Д.* Симфонії №№ 5, 7, 8, 14, камерні вокальні цикли (на вибір)
- t. *Свиридов Г.* Поема «Пам'яті Сергія Єсеніна», Маленькі кантати, «Патетична Ораторія», «Курські пісні», «Пушкінський вінок»
- u. *Щедрін Р.* Балети «Кармен-сюїта», «Анна Кареніна», опера «Мертві душі»
- v. *Тищенко Б.* Симфонія № 5, балет «Ярославна»
- w. *Слонимський В.* Опера «Віриня»
- x. *Шнітке А.* Concerto grosso (на вибір)

190) Українська музична література:

- a. Канти (з хрестоматії О. Я. Шресєр-Ткаченко)
- b. *Бортнянський Д.* Хорові концерти (на вибір)
- c. *Лисенко М.* Оперы «Наталка-Полтавка», «Тарас Бульба», кантата «Б'ють пороги», Солоспіви
- d. *Леонтович М.* Хорові обробки (на вибір)
- e. *Стеценко К.* Хорові твори (на вибір)
- f. *Косенко В.* Фортепіанні твори (на вибір)
- g. *Ревуцький Л.* Кантата «Хустина», Симфонія № 2, цикл «Сонечко»
- h. *Людкевич С.* Кантата «Заповіт»
- i. *Лятошинський Б.* Симфонія № 3
- j. *Дичко Л.* Кантата «Пори року»
- k. *Губаренко В.* Опера «Листи кохання», балет «Кам'яний господар»
- l. *Станкович Є.* Симфонія № 3, камерні симфонії
- m. *Сильвестров В.* Фортепіанні цикли (на вибір), Квартет

Фортепіано:

- 191) Поліфонічна форма;
- 192) Соната або варіації;
- 193) Середня форма;
- 194) П'єса

(один твір обов'язково українського композитора).

Сольфеджіо

Абітурієнт повинен:

Абітурієнт повинен:

- 1) Написати триголосний диктант з мелодійно розвинутими голосами, певний у ладотональному відношенні, з використанням альтерації, відхилень та модуляцій у будь-якій тональності (час виконання — 30 хвилин);
- 2) Проспівати та визначити на слух : інтервали та акорди (тризвуки всіх видів, септакорди на всіх ступенях ладу з оберненнями та розв'язаннями, енгармонізм D_7, D_2 та $DVII_7$ зменшеного, гармонічні послідовності у чотирьохголосному викладі, однотональні та такі, що модулюють у тональності I та II ступенів спорідненості (речення).
- 3) Проспівати з листа приклади з відхиленнями та модуляціями (орієнтовна складність — «Сольфеджіо» *А. Островського, С. Соловйова та В. Шокіна*, вип. 2, ч. 4, №№ 365-398, 427-463).

Гармонія


Абітурієнт повинен:

- 195) Виконати в класі письмову роботу з гармонізації мелодії, протяжністю 16-20 тактів у формі періоду з різноманітними прийомами мелодичної фігурації, внутрітональною та модуляційною хроматикою, неакордовими звуками, секвенціями (діатонічними та хроматичними). Гармонізація передбачає застосування органних пунктів, раптових тональних зрушень, енгармонізм акордів. (Час виконання – 3 години)
- 196) Зіграти на фортепіано без попередньої підготовки:
 - a. розв'язання, з енгармонічною заміною, $D_7, D_2, D_7^{#5}, D_7^{b5}, DVII_7$ зменшеного;
 - b. модуляції у тональності I та II ступенів спорідненості (у формі періоду з різноманітними прийомами мелодичної фігурації);
 - c. модуляції через енгармонізм зменшеного та малого мажорного септакордів (короткі побудови);
 - d. секвенції (тональні та такі, що модулюють). Зразки: С. Максимов. Вправи по гармонії на фортепіано, ч. 1, с. 122; ч. 2, с. 89.
- 197) Зробити гармонічний та структурний аналіз музичного твору середнього рівня складності (наприклад: *Ф. Шопен* Прелюдії та Етюдів; *Ф. Шуберт* Пісні; *С. Рахманінов* Романси; *П. Чайковський* «Пори року», Романси; *С. Прокоф'єв* «Казки старої бабусі»; *Л. Бетховен* Сонати; *О. Скрейбін* Прелюдії та інші);
- 198) Відповісти на теоретичні запитання, що виявляють знання спеціального курсу гармонії, аналізу музичних творів та елементарної теорії музики в обсязі програми теоретичного відділу музичного училища.

Затверджено на засіданні Приймальної комісії,
протокол №1 від 10.03.2017 року

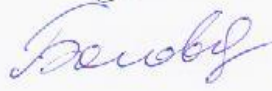
Затверджено на засіданні Вченої Ради
Протокол № 7 від 05.04.2017 року

Голова приймальної комісії
ОНМА імені А.В. Нежданової,
ректор



О.В. Сокол

Відповідальний секретар ПК



Л.О. Басова